

ЕВРОПЕЙСКИ
СЪЮЗ

ИНВЕСТИЦИИ
В ХОРАТА

ОПАК. Експерти в действие
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“АДМИНИСТРАТИВЕН
КАПАЦИТЕТ”

И.П.И

Институт за пазарна икономика

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РЕГУЛАЦИЯ НА МЕСТНО НИВО

Наредба за управление и разпореждане с общински
спортни имоти и съоръжения на територията на
Столична община

*Издаването на този анализ се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от
Европейския съюз чрез Европейския социален фонд*

Институт за пазарна икономика

www.ime.bg

Юни 2008 година

РЕЗЮМЕ

През последните петнадесет години в резултат на политически, икономически и социални фактори системата за физическо възпитание и спорт в София изпадна в криза, въпреки наличието на голяма спортна база, която е разнообразна по своя характер и би следвало да дава възможност за масово развитие на най-различни спортове. Точно състоянието на въпросната база обаче се превърна в препъни камък пред развитието на спорта в столицата.

Организацията на спорта в София е усложнена поради многообразните форми на собственост върху спортната база и липсата на ясни правила и регламентирани форми за отдаването ѝ за стопанисване от спортните клубове съгласно изискванията на ЗФВС. Собствеността е държавна, общинска, съсобственост между държавата и общината, а за част от обектите тя не е установена или е предмет на съдебни спорове. Не са малко обектите, включени в капитала на търговски дружества. За някои от спортните обекти и съоръжения се грижат районните администрации при много оскъден бюджет.

В София няма многофункционална зала, която отговаря на европейските изисквания, а повече от двадесет години не е построена от държавата или общината нито една спортна зала. Няма и разработен механизъм за привличане на частни инвестиции за спортно строителство. По-голямата част от спортната база не се модернизират и неефективно се използва. Чести са и случаите на разрушаване на спортни площадки и застрояване с друго предназначение.

Бюджетът за физкултура и спорт, който отделя общината в рамките на общинския бюджет се движи от **462 000 лв.** за 2002 г. до **541 000 лв.** за 2006 г. и не надхвърля 0.1 % от сборния бюджет на общината. Средно за жител на столицата общината отделят между **40 и 45 ст. годишно**, което може да се определи като крайно недостатъчна сума.

Настоящото изследване ясно показва, че **отварянето на спортните имоти за частния сектор** е абсолютно наложително. **Далеч по-добре би било гражданите да заплащат за да спортуват, отколкото да не спортуват въобще, поради липса на спортни съоръжения.** Така поне ще имат избор. Проблемите пред собствеността очевидно са много, но въпреки това имотите с ясна общинска собственост трябва да бъдат веднага характеризирани, било то като частни или публични общински. Допълнителното разработване и лесния достъп до регистъра на спортните имоти и съоръжения е абсолютно наложителен.

1. Въведение

За да има полза за обществото от практическото прилагане на регламентите и нормативните актове, трябва ползите да са по-големи от разходите, породени от тях. Това важи в пълна сила не само за законите и регулациите на национално ниво, но и на местно ниво. Именно общинските регулации са тези, които оформят средата за правене на бизнес на местно ниво. Целта на настоящия анализ на въздействието на **Наредба за управление и разпореждане с общински спортни имоти и съоръжения на територията на Столична община** е да се оценят ефектите от прилагането на нормативния акт чрез извършване на анализ на ползите и разходите.

Когато ползите от приемането на дадена политика са по-големи от разходите, то обществото ще спечели от реализирането ѝ. От друга страна, когато разходите са по-високи от ползите от тази промяна, обществото би загубило от прилагането на тази разпоредба. Възможно е също така въпросната политика да носи повече ползи отколкото разходи, но въпреки това да съществуват алтернативни подходи, които да водят до по-големи ползи за обществото. Оценката на алтернативните предложения наравно със сега действащата нормативна уредба ни позволява да идентифицираме най-добрата политика.

2. Състояние на системата за физическо възпитание и спорт в София

Спортът е най-голямото обществено движение в Европа. Това е изключително явление, универсално средство за възпитание и здравословен начин на живот. Спортът е мощен интегриращ фактор, който приучава към толерантност и приемане на различията между хората от ранна детска възраст.

Физическото възпитание и спорта за всички включват всички видове занимания с физически упражнения и спорт, като свободна и спонтанна дейност за укрепване на здравето и утвърждаване на здравословен начин на живот. Тези занимания са достъпни за всички и се осъществяват чрез доброволно сдружаване по възможности и интереси на местно, регионално или национално равнище (секции, клубове, съюзи, асоциации и др.). За практикуването им се изисква елементарна, но функционално годна материална база, чието изграждане и подържане е задължение на общините.

Подсистемата на физическото възпитание и спорта в училищата е с водеща роля в съвременните системи за физическо възпитание и спорт. Това се определя от широкия обхват на занимаващите се, най-благоприятната възраст за формиращото въздействие на спорта и комплексните условия за пълноценен учебно-възпитателен и тренировъчен процес, които съвременното училище и общините са длъжни да предложат на учениците.

През последните петнадесет години в резултат на политически, икономически и социални фактори системата за физическо възпитание и спорт за всички в София изпадна в криза, която се изразява в:

- **ограничаване обхвата** на децата, младежите, възрастните и хората в неравностойно положение в практикуване на физически упражнения и спорт;

- **рушаща се спортна база**, стеснена дейност на спортните клубове; ликвидирани са кварталните спортни клубове;
- липса на координацията между държавните органи.

Ежегодно намалява броя на участниците в Ученическите спортни игри. Студентският спортен календар е беден на прояви, повечето висши училища не провеждат вътрешни първенства.

Състоянието на системата за физическо възпитание и спорт за всички е в пряка зависимост от състоянието на спортните обекти и съоръжения. Държавата продължава да държи спортната база, голяма част от нея е с неизяснен статут и това пречи за привличането на допълнителни инвестиции. Налице са опити за скрита приватизация и промяна предназначението на спортни обекти. Пренебрежим е броят на новоизградените спортни обекти, а в съществуващата база не се инвестира.

Всичко това доведе до обезпокоително влошаване на здравето и физическата дееспособност на населението. Днес българската нация е сред най-болните в Европа, а престъпността, алкохолизмът и наркоманията лавинообразно нарастват.

Положителни тенденции, които трябва да бъдат отчетени в системата на физическото възпитание и спорта в столицата са:

- постепенно нарастване ролята на частния бизнес, който увеличава инвестициите в спорта, включително в изграждане и модернизация на спортни обекти и съоръжения;
- наложената самостоятелност в политиката на развитие на спортните клубове с възможности за пряко финансиране от бизнеса;
- утвърждаващото се разбиране в обществото ни за огромната роля на физическото възпитание и спорта, като средство не само за здравословен начин на живот, но и за превенция на зависимости сред подрастващите. Ценността на спорта се осъзнава от все повече хора, които са готови да заплащат за получаваните от тях и техните деца спортни услуги.

Физическото възпитание и спортът в съвременните условия са пряко свързани с наличието на развито гражданско общество. Това означава, че усилията на държавата и общината не са достатъчни, необходима е активна позиция и по-голяма инициативност от страна на отделните граждани, на спортните организации и на всяко отделно селище и община, които са задължени да разработят своя политика за физическото възпитание и спорта и да създадат условия за тяхното развитие.

3. Общинска политика по отношение на физическото възпитание и спорта

Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в България определя общините като основни субекти на националната система за физическо възпитание и спорт.

Съгласно Закона за физическото възпитание и спорта общините:

- Създават условия за спорт, като приоритет в социалната политика;
- Реализират местна политика в областта на спорта във взаимодействие с ДАМС и националните спортни федерации;
- В общите и подробните устройствени планове определят зони и терени за отдих, спорт и физическо възпитание;
- Изграждат, поддържат и модернизират спортни обекти;
- Насърчават инвестициите в спорта, като предоставят терени за изграждане на спортни обекти и съоръжения на СК и други юридически лица при облекчени условия, а в някои случаи и на концесия;
- Водят публични регистри на спортните бази, определят техният статут и реда и условията за ползване и разпореждане с тях;
- Насърчават развитието на физическото възпитание и спорта, като приемат нормативна уредба, разработват и финансират програми за развитие на местна спортна дейност;
- Създават специални фондове за развитие на спорта;
- Подпомагат финансово спортните организации и насърчават тяхната общественополезна дейност при условия и ред определен от общинските съвети;
- Предоставят безплатно общинската спортна база на спортисти инвалиди;
- Съдействат за организирането на спортни състезания на територията на общината;
- Откриват и подпомагат талантите в спорта.

От гледна точка на изискванията на Закона и националните приоритети българските общини нямат ясна политика по отношение на физическото възпитание и спорта за всички. Много общини нямат програми за развитие на спорта; недостатъчни спрямо целите и желанията са средствата, отделени за спорт в общинските бюджети – средно от 0.40 лв. до 2 лв. на жител годишно; ученическите спортни школи не се развиват в посоката, която съвременните условия налагат – инвестираните в тях средства не се оправдават от качеството на тренировъчната дейност и резултатите от нея; не се развива положителната европейска практика към общините да функционират спортни съвети като консултативни и контролиращи обществени органи. Малък е броят на общините, които са създали публични регистри на спортната база, и които инвестират или създават условия за инвестиции в спорта.

Системата на спорта в Столична община има своя специфика, която я отличава съществено от другите общини в страната. Столицата се характеризира с наличие на множество субекти, които реализират спортна политика и спортни дейности. Това са органите на държавната власт, общината и спортните организации:

- Държавна агенция за младежта и спорта (ДАМС);
- Министерство на образованието и науката (МОН);
- Националните спортни федерации;
- Български олимпийски комитет (БОК);
- Национална спортна академия "Васил Левски" (НСА);
- Столична спортна асоциация;
- Спортните клубове (СК);
- Обединените спортни клубове (ОСК);
- Столичен общински съвет чрез Постоянната комисия за децата, младежта, спорта и туризма (ПК за ДМСТ);
- Столичната администрация чрез Дирекцията за спорт и превенция на зависимости и Отдела за младежки дейности, спорт и туризъм;
- Районните администрации;
- Столичната ученическа спортна школа (СУСШ);
- Училищата и училищните спортни клубове;
- Висшите училища;
- "Спортна София – 2000" ЕАД.

Това което рязко отличава системата на спорта в столицата от другите общини в страната е голямата спортна база, която е разнообразна по своя характер и дава възможност за масово развитие на най-различни спортове. По данни от Общия устройствен план в столицата има 720 ха открита и 120 ха покрита площ за спорт, общият брой на спортните обекти е **822** (370 открити, 452 покрити).

Откритата спортна база се състои от 193 комбинирани спортни площадки, 68 тенис кортове, 25 футболни игрища, 7 стадиона, 7 плувни басейна и др., а покритата спортна база включва 340 комбинирани спортни зали и салони, 48 плувни басейна, 4 стрелбища, зимни пързалки и др. Съгласно плана към 2020 г. зоните за отдих и спорт ще се развиват предимно по осите: София-Самоков-Костенец; София-Банкя и София-Нови Искър и уплътняване по посока Витоша, а като тематични паркове с условия за спорт ще се развият Студентски град, парк Въртопо и парк Полето. Според песимистичния вариант на плана спортната база трябва да достигне 1 100 ха открита и 190 ха закрита площ, а по оптимистичния му вариант - 1 380 ха открита и 220 ха закрита площ.

Организацията на спорта в София е усложнена поради многообразните форми на собственост върху спортната база и липсата на ясни правила и регламентирани форми за отдаването ѝ за стопанисване от спортните клубове съгласно изискванията на ЗФВС. Собствеността е държавна, общинска, съсобственост между държавата и общината, а за част от обектите тя не е установена или е предмет на съдебни спорове. Не са малко обектите,

включени в капитала на търговски дружества. За някои от спортните обекти и съоръжения се грижат районните администрации при много оскъден бюджет. В София няма многофункционална зала, която отговаря на европейските изисквания, а повече от двадесет години не е построена от държавата или общината нито една спортна зала. Няма и разработен механизъм за привличане на частни инвестиции за спортно строителство. По-голямата част от спортната база не се модернизира и неефективно се използва. Чести са и случаите на разрушаване на спортни площадки и застрояване с друго предназначение.

Държавата е най-големия собственик на спортна база в София, която съгласно регионалния план за развитие на София 2000 - 2006 г. е определена в по-голямата си част, като база с местно и регионално значение. Само отделни обекти са оценени като спортни обекти с национално значение. Това означава, че е абсолютно наложително Столична община да постави пред държавата въпроса за прехвърлянето на спортната база с местно и регионално значение в собственост на общината, което е в духа на ЗФВС, Националната стратегия и Националната програма за развитие на спорта в Република България.

Нормативна уредба на СОС, регламентираща начините на придобиване, управление и разпореждане с общинските спортни имоти и съоръжения не е ефективна и спортните организации и юридическите лица, които имат интереси за развитие на спорта и инвестиции в спортна база не могат да се възползват от възможностите дадени от ЗФВС.

Създаването на "Спортна София - 2000" ЕАД – търговско дружество с едноличен собственик Столична община, което да изгражда и стопанисва спортни бази и съоръжения общинска собственост, на практика не доведе до промяна в подхода на управление и изграждане на спортни обекти и съоръжения. Дружеството не притежава ясна инвестиционна програма, не развива спортните имоти, включени в неговия капитал, не съгласува дейността си с ПК за ДМСТ на СОС и работи почти изолирано от Столична община.

Бюджетът за физкултура и спорт, който отделя общината в рамките на общинския бюджет се движи от 462 000 лв. за 2002 г. до 541 000 лв. за 2006 г. и не надхвърля 0.1 % от сборния бюджет на общината. Средно за жител на столицата (без бюджета на СУСШ) общината отделят между 40 и 45 ст. годишно, което може да се определи като крайно недостатъчна сума.

Около **13% от общия бюджет** за физическо възпитание и спорт се насочват целево за дейност и **издръжка на административния отдел** на общината за младежта, децата, спорта и туризма, от който се издържа и спортната база в Кремиковци, а останалите 87% от средствата се предоставят за финансиране на проекти по детски, младежки и спортни дейности и туризъм, и за издръжка на работещите по Програмата за младежки дейности, спорт и туризъм на СОС, контролирана от ПК за ДМСТ при СОС.

Чрез ПК за ДМСТ са подкрепени финансово стотици проекти, предложени от спортни клубове, организации с нестопанска цел, младежки организации, училища, районни кметства, при спазване на принципа на съфинансиране от кандидатстващата организация (най-малко 50 % от стойността на проекта), при строги финансови правила и експертни оценки. За периода 2000 – 2004 г. от средствата по Програмата са вложени 420 000 лв. за ремонт на спортни площадки.

Софийската ученическа спортна школа (СУСШ) осъществява своята дейност за обучение по различни видове спорт на децата от столичните училища. Издръжката ѝ се осигурява от споделената отговорност на държавата (заплати за преподаватели) и общината (материално-техническа издръжка). СУСШ стопанисва 11 бр. покрити плувни басейни, а седалището ѝ се намира в спортна зала "Триадица".

Бюджетът на СУСШ от 2001 г. насам е почти 1.5 пъти по-висок от бюджета, който Столична община отделя за развитие на физическото възпитание и спорта в столицата. СУСШ не работи по съгласувана със СОС програма и резултатът от нейната дейност не е в съответствие с бюджета, кадровия потенциал и възможностите, които Столична община и държавата ѝ предоставят.

4. Анализ на нормативната уредба относно спортните обекти и съоръжения в София

Състоянието на спортната база е от определящо значение за развитието и практикуването на спорт. Управлението и разпореждането със спортната база на територията на Столична община се урежда с **Наредба за управление и разпореждане с общински спортни имоти и съоръжения на територията на Столична община**, приета в края на 2007 г. Важно е да се отбележи, че въпросната наредба се отнася единствено до общинските спортни имоти, които представляват по-малко от половината от спортната база в София. Огромният брой държавни спортни имоти в София, както и неясната собственост на редица други, са основна пречка пред развитието. Въпреки това обаче, дори и общинските спортни имоти са в окаяно състояние, което ясно показва, че неясната собственост не е единствения проблем пред развитието на спортната база.

Спортните имоти и спортните съоръжения, общинска собственост, се управляват в интерес на населението в общината, като по своя характер те биват публични и частни. Всъщност, точно това разделение стои в основата на евентуалните възможности за развитие на съответните спортни обекти.

Публичната общинска собственост, включва имоти за задоволяване на обществени потребности от общинско значение и за осъществяване функциите на органите на местната администрация (например улици, площи, паркове и др.).

Частна общинска собственост са всички други общински имоти и вещи. Имотите публичната общинска собственост не могат да се продават, даряват, ипотекират, заменят, не могат да се включват в капитала на търговски дружества. Промяна в характера на спортните имоти и спортните съоръжения от публична в частна и обратно, може да стане само с решение на СОС.

Управлението на спортните имоти и спортните съоръжения, обявени за публична общинска собственост от СОС, се извършва от кмета на СО и кметовете на райони. Столичен общински съвет предоставя с решение управлението на спортни имоти и спортни съоръжения, публична общинска собственост, на общински училища, детски градини, ученическата спортна школа (УСШ) и Столичен център за работа с деца (СтЦРД), за реализиране на задължителните учебни програми и на извънкласните, извънучилищните, факултативните и свободните занятия с физическо възпитание и спорт на децата и учениците.

Спортни имоти и спортни съоръжения, частна общинска собственост, се отдават под наем чрез търг или конкурс, на спортни клубове (СК), спортни федерации (СФ), обединени спортни клубове (ОСК) и национални спортни организации (НСО) за срок до 10 години. Кметът на Столична община издава заповед за провеждане на търг или конкурс от кмета на района, за отдаване под наем на спортните имоти и спортните съоръжения на съответната територия. В заповедта се указва вида на процедурата, срока за отдаване под наем, началната тръжна цена или конкурсната цена, мястото за закупуване на тръжна или конкурсна документация, срок за подаване на оферти и други условия.

Казано по просто, управлението и разпореждането със спортни имоти и спортни съоръжения на територията на Столична община е ограничено до компетенциите на общината и различни спортни клубове, федерации и т.н. Правото на общината да притежава и да се разпорежда с дадена спортна база за задоволяването на поне минималните обществени потребности е неоспоримо, като за тази цел е нужно да има изключително ясно разграничение между имотите публично общинска и тези частна общинска собственост. Това разграничение обаче все още не съществува, тъй като продължава да липсва (тоест не е приет) т. нар. **Доклад за обявяване на спортни имоти и съоръжения за публична общинска собственост**¹. Неяснотата дали един имот е публичен или частен общински блокира всякакви възможности за неговото развитие, основно визирайки отдаването му под наем на спортни и други организации.

Всъщност, точно възприетата политика за разпореждането с спортните имоти частна общинска собственост е изключително спорна. Възможностите, които се предоставят на спортните организации да се разпореждат с тези имоти, всъщност представляват пречка пред бизнеса, чийто достъп до тези имоти е напълно забранен. Спортната база в столицата има сериозна нужда от инвестиции, а те по принцип идват точно от бизнеса. Дори и спортните организации да имат някакво предимство при отдаването под наем на спортни обекти, това не означава, че възможностите пред бизнеса трябва да бъдат напълно ограничени. Тук трябва да се направи задължителната уговорка, че идеята за навлизането на търговски дружества в разпореждането със спортни имоти върви ръка за ръка с много ясни правила, които да запазват предназначението на самия имот. В рамките на тези правила, частните компании безспорно биха били най-добрия стопанин на спортните обекти.

Фактът, че няма логика единствено спортни организации да се разпореждат със спортни имоти се откроява и в създаването на "Спортна София - 2000" ЕАД – търговско дружество с едноличен собственик Столична община. Вижда се, че дори и общината е предоставила управлението на много спортни имоти на търговско дружество, пък било и то общинско. Наистина, предоставянето на спортни имоти на търговски дружества ще доведе със себе си както инвестиции и подобряване на базата, така и съответните такси за нейното използване. Тези такси до някаква степен ще ограничат достъпа до спортните обекти, но дори и в момента този достъп е крайно ограничен, тъй като в общия случай, **гражданите имат достъп до едно напълно разрушено спортно съоръжения, което едва ли е някаква привилегия.**

¹ В „Наредба за управление и разпореждане с общински спортни имоти и съоръжения на територията на Столична община” е записано, че „в тримесечен срок от приемане на Наредбата, по предложение на кметовете на райони, кметът на Столична община внася в Столичен общински съвет доклад за обявяване на спортни имоти и съоръжения за публична общинска собственост”.

Определено, свободният достъп до едно футболно игрище с разбит асфалт и липса на ограда, пейки и дори футболни врати, не носи никаква полза на гражданите на София. Не трябва да се забравя и че за задоволяване на основните общински нужди съществуват имотите публична общинска собственост, което позволява да се търсят различни варианти за управление и развитие на спортните имоти частна общинска собственост, в това число и предоставянето им на частни компании.

Нормативната уредба предоставя и редица възможности за предоставяне или отдаване под наем на спортни обекти без провеждането на съответния конкурс или търг. Тук се визират случаи, като

- 1) отдаването под наем на спортни обекти на спортни организации, които са реализирали проекти на територията на общината от взаимен интерес;
- 2) отдаването под наем на спортни обекти на районни спортни организации, след представяне на конкретна програма за развитие на спортното съоръжение;
- 3) отдаване под наем на части от имоти за временно разполагане на сезонни спортни съоръжения; и т.н. Всички тези варианти да не бъде проведен конкурс или търг трябва да бъдат сериозно разгледани и да бъдат ограничени.

Основният източник на информация за спортните обекти и съоръжения в София е **публичният регистър на спортните обекти и спортните съоръжения**, общинска собственост. Въпросният регистър не е достъпен в интернет, което е крайно непрактично. Прави впечатление и че обектите в регистъра не са разделени на такива публична общинска и частна общинска собственост, което както вече споменахме играе съществена роля. За пример може да посочим, публичният регистър на общинската собственост (София), който на практика е разделен на две – едната част за имотите публична общинска собственост, а другата за имотите частна общинска собственост. Въпросният регистър е достъпен и в интернет, за разлика от този за спортните обекти.

На база на регистъра за спортните обекти и съоръжения², оценихме състоянието на спортните обекти (около 200 по регистъра) и резултатите съвсем не са обнадеждаващи. Огромната част от тези обекти са в много лошо или лошо състояние. Само по данни от регистъра са заявени ремонти на спортни имоти и съоръжения за поне **5 млн. лв.** Не малък е и броят на обектите, които не се ползват по предназначение.

Въпреки окаяното състояние на повечето обекти, на места дори не се прави опит за тяхното развитие. В район Кремиковци например има няколко обекта в много лошо състояние, които не се ползват по предназначение и въпреки това е ясно записано, че „няма необходимост от възстановяване“. Безсмислено е даден обект да се води спортен такъв, а да е негоден за всякакъв спорт. В други райони пък има редица обекти, които не се поддържат от никого – включително общината. Това още веднъж алармира за спешната нужда от навлизането на частни компании (и съответно ресурс) в управлението и развитието на спортната база в столицата.

² ИПИ получи регистъра след подадено заявление по **Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ)**.

Във въпросната наредба спортните имоти и съоръжения биват категоризирани според тяхното значение – общинско, районно и квартално. Към момента обаче, не съществува **Доклад за категоризация на спортните имоти и съоръжения**, въпреки че е ясно записан в наредбата срокът за неговото приемане (отминал преди няколко месеца). Категоризацията е доста спорна, особено що се касае до имотите от районно и квартално значение – и за двата вида е отговорен районният кмет. В това отношение наредбата също може да бъде опростена.

5. Анализ разходи-ползи

Анализът разходи-ползи е икономически инструмент, подпомагащ процеса на вземане на решение и избора на различни действия, като оценява съществуващото състояние и възможните алтернативи.

Анализът се осъществява на базата на използването на финансови измерители на евентуалните разходи и ползи от предприетите действия.

Основният принцип на анализа разходи-ползи се базира на идеята, че политиките по отношение на регулациите са желателни само при условие, че ползите са по-съществени от разходите за съобразяване с тях.

Анализът разходи-ползи е част от т.нар. анализ на въздействието на регулациите, чиито принципи са широко застъпени като основен инструмент, използван от Европейската комисия за оценка на икономическите, социалните и екологичните въздействия на предложени нови регулации или изменения във вече съществуващи.

Чрез настоящата оценка на въздействието на регулацията се прави оценка на ползите и разходите произтичащи от 1) действащата Наредба за управление и разпореждане с общински спортни имоти и съоръжения на територията на Столична община и от 2) действащата наредба с включени следните предложения за промяна:

- Опростени и ясни правила за отдаване под наем на спортни имоти и съоръжения
- Възможност за отдаване под наем на частни компании
- Достъпен в интернет регистър на спортните имоти и съоръжения
- Ясно разделение между имотите публично общинска и частна общинска собственост
- Опростена категоризация на спортните имоти

Основните засегнати страни в нашия анализ са 1) Общинската администрация и публичните органи; 2) Спортните организации; 3) Частни компании, които имат интерес в развитието на спорта; 4) Жителите в гр. София.

Времевият период на изследването е 10 години, като дисконтовият фактор, който приемаме за дисконтиране на нетните ползи, е 7%. През 2004 г. община Добрич емитира общински облигации с купонов процент, равен на

6,75%. Това е последната емисия общински облигации в страната. Като се има предвид покачването на лихвените проценти през последните месеци, приемаме, че дисконтовият фактор за Столична община е 7%, което е социално-приемливата цена на капитала в столицата.

Разходите, които оценяваме чрез настоящата оценка на регулаторното въздействие, биват два вида и в сегашния вариант на наредбата и във варианта с направените предложения:

- 1) Разходи за частния сектор – включват се както разходи, свързани със съобразяване с наредбата, така и административни разходи. Към разходите за съобразяване можем да причислим основно разходите за наем и за поддръжка, докато в административните разходи се включват разходите за запознаване с наредбата и регистъра.
- 2) Разходи за публичния сектор – включват административни разходи на общината по бюджета за физкултура и спорт и разходите по поддръжка на спортната база.

Ползите също се делят на:

- 1) Ползи за частния сектор – включват приходите от такси и ползите от развитието на спорта и по-доброто здраве
- 2) Ползи за публичния сектор – включват приходите от наем от отдадените спортни имоти и съоръжения

Изчисленията показват, че нетните настоящи ползи за период от 10 години от функционирането на наредбата (в сегашния и вид) възлизат на **5.5 млн. лв.** Основните разходи се падат на общината, която стопанисва спортните обекти, като за следващите 10 г. те могат да достигнат 13,5 млн. лв. (общо за 10-те години). Разходите за бизнеса за периода са в размер на почти 3,7 млн. лв. Ползите са предимно за частния сектор – главно от възможността за спортуване и съответно по-добро здраве (по-доброто здраве автоматично означава и ползи за бизнеса, тоест частния сектор). Обобщените ползи за частния сектор се равняват на почти 23.5 млн. лв. за 10-те години. Въпреки това, тези ползи са строго лимитирани от лошото качество на спортните обекти. Ползите за общинската администрация за периода достигат 1,5 млн. лв. Нетните ползи за бизнеса и администрацията (обобщена оценка) за периода достигат 7,8 млн. лв., като нарастват през годините. Представени в настояща стойност обаче, те възлизат на 5,5 млн. лв.

Анализът на втория вариант, с включените предложения за промяна в нормативната база, показва, че нетните настоящи ползи за период от 10 години биха достигнали почти **17 млн. лв.** При този вариант се наблюдава сериозен ръст както на разходите, така и на ползите, като темпът на нарастване на ползите е изпреварващ. В този случай, разходите на частния сектор са далеч по-сериозни и достигат до 16,8 млн. лв. за 10-те години. Това се дължи на сериозното навлизане на частни компании и инвестиции в стопанисването на общинските спортни имоти. Разходите на общината отбелязват лек спад и се очаква да бъдат в рамките на 12,4 млн. лв., като

предвиждаме по-малко на брой имоти поддържани от общината, но и повече средства за стопанисването на един имот. По отношение на ползите, се забелязва ръст при приходите на общината от наеми на отдадени спортни обекти. Общите ползи за общината възлизат на над 5,3 млн. лв. В същото време очакваме и сериозен ръст на ползите за частния сектор, равняващи се на приходи достигащи до 49,1 млн. лв. за 10 години. Нетните ползи за бизнеса и администрацията (обобщена оценка) за периода биха достигнали 25,2 млн. лв., като нарастват през годините. Представени в настояща стойност обаче, те възлизат на 16,9 млн. лв.

Изследването ясно показва, че отварянето на спортните имоти за частния сектор е абсолютно наложително, като това се отнася и за търговските дружества. Далеч по-добре би било гражданите да заплащат за да спортуват, отколкото да не спортуват въобще, поради липса на спортни съоръжения. Така поне ще имат избор. Проблемите пред собствеността очевидно са много, но въпреки това имотите с ясна общинска собственост трябва да бъдат моментално характеризирани (било то частни или публични общински). Допълнителното разработване и лесния достъп до регистъра на спортните имоти и съоръжения е абсолютно наложителен.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Спортни имоти и съоръжения, общинска собственост, на територията на Столична община

Източник: Публичен регистър на спортните имоти и спортните съоръжения, общинска собственост; Публичен регистър на общинската собственост; ИПИ

АОС – акт на общинска собственост

ПОС – публична общинска собственост

ЧОС – частна общинска собственост

Състояние (оценка на ИПИ): много лошо, лошо, поносимо, добро

Райони/Обекти	Собственост / Предназначение	Размери	Състояние	Приблизителна сума за ремонт
Средец (1/24)				
Асфалтово игрище – оградено от зелената площ между алеите на комплекса	ЧОС	1,1 дка	много лошо	22902 лв.
Велописта (сега картинг-писта)	Няма АОС	N/A	N/A	N/A
Игрища и др.	„Спортна София 2000“ ЕАД	8 дка	N/A	N/A
Красно село (2/24)				
Футболна площадка	ПОС	2887 кв.м.	много лошо	72300 лв.
Спортни площадки – (футболно игрище; 2 волейболни игрища; баскетболно игрище)	ЧОС	3000 кв.м.	много лошо	75400 лв.
Баскетболно игрище	Няма АОС	1400 кв.м.	лошо	3500 лв.
Спортни площадки (футболно игрище и баскетболно игрище)	Няма АОС	1500 кв.м.	много лошо	42700 лв.
Футболно игрище	ЧОС	650 кв.м.	добро	3500 лв.
Футболно и баскетболно игрище	Няма АОС	1500 кв.м.	лошо	48500 лв.
Футболно игрище	Специални нужди на СП-МВР	700 кв.м.	много лошо	27000 лв.
Баскетболно игрище	ПОС	1500 кв.м.	много лошо	18700 лв.
Възраждане (3/24)				
Сграда на два етажа; Игрища - футболно, хандбално, тенис на корт, атлетическа писта	„Спортна София 2000“ ЕАД	N/A	N/A	N/A
Терен - върху част от терена са изградени обектите по горната точка	„Спортна София 2000“ ЕАД	27856 кв.м.	N/A	N/A
Оборище (4/24)				

Изградена асфалтова настилка и ограда от метални платна, без спортни съоразения	ПОС	12 x 30 м.	много лошо	N/A
Комбинирано игрище-хандбал и баскетбол	ЧОС	14 x 17 м.	лошо	1600 лв.
Баскетболно игрище	ЧОС	22 x 27 м.	лошо	4700 лв.
Смесено: баскетболен кош, тенис – маса, съоразения за детска площадка (люлки и пр.)	ПОС	25 x 48 м.	много лошо	1200 лв.
Сердика (5/24)				
Спортна площадка за футбол на малки врати и баскетбол	N/A	10 x 20 м.	добро	10000 лв.
Спортна площадка за футбол на малки врати и баскетбол	N/A	10 x 20 м.	добро	10000 лв.
Спортна площадка за футбол на малки врати и баскетбол	ЧОС	20 x 30 м.	добро	10000 лв.
Затревено игрище за футбол на големи врати	N/A	90 x 110 м.	много лошо	50000 лв.
Затревено игрище за футбол на големи врати	N/A	90 x 110 м.	много лошо	50000 лв.
Спортна площадка за футбол на малки врати и баскетбол	N/A	60 x 90 м.	много лошо	60000 лв.
Затревено игрище за футбол на големи врати	N/A	70 x 120 м.	поносимо	50000 лв.
Спортна площадка за футбол на малки врати и баскетбол	ПОС	10 x 20 м.	добро	10000 лв.
Затревено игрище за футбол на големи врати	ЧОС	90 x 120 м.	добро	20000 лв.
Подуяне (6/24)				
Спортна площадка	ЧОС	1575 кв. м.	лошо	N/A
Спортна площадка	ЧОС	2485 кв. м.	поносимо	59000 лв.
Спортна площадка - футбол	ЧОС	4374 кв. м.	поносимо	N/A
Спортна площадка - тенис на маса	ЧОС	615 кв. м.	лошо	17700 лв.
Спортна площадка - футбол	ЧОС	500 кв. м.	поносимо	1500 лв.
Спортна площадка - хандбал и баскетбол	ЧОС	670 кв. м.	добро	N/A
Спортна площадка	ЧОС	470 кв. м.	поносимо	1100 лв.
Спортна площадка - хандбал и баскетбол	ЧОС	2565 кв. м.	лошо	41900 лв.
Спортна площадка - футбол и баскетбол	ЧОС	1210 кв. м.	добро	2940 лв.
Спортна площадка	ЧОС	360 кв. м.	много лошо	10900 лв.
Спортна площадка - футбол	ЧОС	815 кв. м.	поносимо	2000 лв.
Спортна площадка - тенис на корт	ЧОС	1480 кв. м.	лошо	22000 лв.
Спортна площадка - футбол	ЧОС	1030 кв. м.	поносимо	3970 лв.
Слатина (7/24)				

Смесено игрище – баскетбол, волейбол, футбол	Няма АОС	30 x 19; 30 x 13; 30 x 51 м.	много лошо	77857 лв.
Смесено игрище – баскетбол; футбол	Няма АОС	65 x 32 м.	лошо	39250 лв.
Баскетболно игрище	Няма АОС	22 x 15 м.	много лошо	16130 лв.
Изгрев (8/24)				
Спортна площадка за баскетбол, футбол и волейбол	ЧОС	19 x 47 м.	лошо	24000 лв.
Спортна площадка за баскетбол, футбол и волейбол	ЧОС	24 x 35 м.	добро	3500 лв.
Спортна площадка за баскетбол, футбол и волейбол	Няма АОС	16 x 29 м.	много лошо	20000 лв.
Лозенец (9/24)				
Спортен комплекс	ЧОС	2640 кв.м.	възстановителни работи - 2488288 лв. (2006 г.)	
Триадица (10/24)				
Зала за художествена гимнастика	ЧОС - Клуб по худ. гимнастика "Левски"	480 кв.м.	N/A	N/A
ОЖС и спортна площадка за баскетбол и футбол	ЧОС	600 кв.м.	поносимо	2500 лв.
Спортна зала за тенис на маса, танци, гимнастика	ЧОС - СК "Триадица"	80 кв. м.	N/A	N/A
Плувен басейн – 22 СОУ	ПОС	N/A	N/A	N/A
Спортна площадка	Няма АОС	900 кв.м.	много лошо	16000 лв.
Спортна площадка	Няма АОС	500 кв.м.	много лошо	8700 лв.
Спортна площадка	Няма АОС	900 кв.м.	много лошо	15500 лв.
Спортна зала "Триадица" – многофункционална	ПОС - неизяснена собственост, водят се дела	2067 кв.м.	N/A	N/A
Красна Поляна (11/24)				
Спортна площадка	ЧОС	600 кв.м.	поносимо	6000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	400 кв.м.	лошо	20000 лв.
Спортна площадка	АОС	800 кв.м.	лошо	14000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	1000 кв.м.	лошо	11000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	250 кв.м.	лошо	2000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	1000 кв.м.	лошо	5100 лв.
Спортна площадка	ЧОС	432 кв.м.	лошо	2500 лв.
Спортна площадка	ЧОС	600 кв.м.	поносимо	28000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	680 кв.м.	лошо	5000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	330 кв.м.	лошо	2000 лв.
Спортна площадка	ЧОС	640 кв.м.	лошо	7500 лв.
Спортна площадка	АОС	480 кв.м.	поносимо	20000 лв.
Илинден (12/24)				
Баскетболно игрище	ЧОС	1134 кв.м.	поносимо	19800 лв.
Хандбално игрище	N/A	700 кв.м	поносимо	41500 лв.

Баскетболно игрище	ЧОС	481 кв.м.	поносимо	800 лв.
Хандбално игрище	N/A	620 кв.м.	лошо	1200 лв.
Унищожена строителна площадка	"Софинвест-ООД"	720 кв.м.	N/A	2000 лв.
Хандбално и футболно игрище	N/A	1120 кв.м.	лошо	1500 лв.
Мултифункционално игрище	ЧОС	600 кв.м.	лошо	1500 лв.
Хандболно игрище	ЧОС	596 кв.м.	поносимо	10400 лв.
Баскетболно игрище	ЧОС	562 кв.м.	поносимо	900 лв.
Хандбално и футболно игрище	ЧОС	506 кв.м.	поносимо	800 лв.
Баскетболно игрище	ЧОС	980 кв.м.	поносимо	900 лв.
Тенис на маса	N/A	500 кв.м	поносимо	1500 лв.
Надежда (13/24)				
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	18 x 30 м.	много лошо	2600 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	21 x 39 м.	поносимо	1500 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	20 x 34 м.	поносимо	3700 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	19 x 29 м.	добро	850 лв.
Волейболна площадка	Междублоково пространство	N/A	лошо	2400 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	N/A	поносимо	1100 лв.
Хандбална площадка	Междублоково пространство	20 x 36 м.	поносимо	2000 лв.
Хандбална площадка	Междублоково пространство	30 x 45 м.	поносимо	1300 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	20 x 34 м.	лошо	4500 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	18 x 24 м.	лошо	2400 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	20 x 30 м.	лошо	1400 лв.
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	36 x 27 м.	добро	1700 лв.
Стадион	ЧОС	N/A	добро	N/A
Баскетболна площадка	Междублоково пространство	19 x 41 м.	поносимо	2450 лв.
Искър (14/24)				
Спортна площадка	ПОС	899 кв.м.	лошо	17000 лв.
Спортна площадка /баскетбол, волейбол, футбол-малки врати/	ПОС	1710 кв.м.	лошо	7000 лв.
Спортна площадка /волейбол, баскетбол/	ПОС	602 кв.м.	поносимо	3000 лв.

Спортна площадка /две баскетболни игрища, футбол-малки врати, волейболно игрище/	ПОС	2206 кв.м.	лошо	12000 лв.
Спортна площадка /смесено игрище –баскетбол, волейбол, хандбал/	ПОС	2857 кв.м.	лошо	10000 лв.
Спортна площадка /волейбол, баскетбол, хандбал/	ПОС	1899 кв.м.	лошо	7000 лв.
Спортна площадка	ПОС	1723 кв.м.	лошо	5000 лв.
Спортна площадка /футболно игрище/	ПОС	10385 кв.м.	поносимо	N/A
Спортна площадка /баскетбол/	ПОС	418 кв.м.	лошо	20000 лв.
Спортна площадка	ПОС	1032 кв.м.	поносимо	5000 лв.
Спортна площадка /волейбол, баскетбол/	ПОС	650 кв.м.	лошо	5000 лв.
Парк "Врана"	ПОС	968097кв.м.	поносимо	1213000 лв.
Парк с езеро	ПОС	237437кв.м.	лошо	71000 лв.
Студентски (15/24)				
Спортна площадка	ЧОС - СК "Академикус"	935 кв.м.	лошо	N/A
Спортна площадка	ЧОС - СК "Академикус"	508 кв.м.	лошо	5500 лв.
Спортна площадка	ЧОС - СК "Академикус"	852 кв.м.	лошо	N/A
Спортна площадка /футболно игрище/	ЧОС - СК "Академикус"	550 кв.м.	лошо	8400 лв.
Спортна площадка	ЧОС - СК "Академикус"	640 кв.м.	поносимо	1100 лв.
Спортна площадка	ЧОС - СК "Академикус"	1425 кв.м.	лошо	N/A
Детска площадка и спортна площадка	ЧОС	1670 кв.м.	поносимо	N/A
Детска площадка	ЧОС	1560 кв.м.	поносимо	N/A
Спортна площадка – тенис корт	ПОС	3118 кв.м.	N/A	N/A
Спортен комплекс - бейзбол	„Спортна София 2000“ ЕАД	30150 кв.м.	добро	N/A
Младост (16/24)				
Смесена спортна площадка - хандбал, волейбол, баскетбол, бадминтон	ПОС	1666 кв.м.	поносимо	22087 лв.
Баскетболно игрище	ЧОС	625 кв.м.	лошо	10148 лв.
Смесена спортна площадка - хандбал и баскетбол	ЧОС	1250 кв.м.	лошо	16406 лв.
Баскетболно игрище	ЧОС	405 кв.м.	добро	6128 лв.
Смесена спортна площадка - баскетбол, хандбал	ЧОС	342 кв.м.	добро	6416 лв.
Тенис корт	ПОС	566 кв.м.	добро	N/A
Тревна площ	ЧОС	3397 кв.м.	поносимо	19151 лв.

Мини футболно игрище	ЧОС	684 кв.м.	поносимо	6283 лв.
Футболно игрище	ПОС	3000 кв.м.	поносимо	11750 лв.
Витоша (17/24)				
Парцел за спорт - волейболно игрище; баскетболно игрище	ЧОС	12230 кв.м.	поносимо	39616 лв.
Парк и парцел за спорт - двуетажна сграда; едноетажна сграда; стадион /футболно игрище/	ЧОС	22600 кв.м.	лошо	39000 лв.
Овча купел (18/24)				
Баскетболни игрища	Няма АОС	66 x 20 м.	добро	72000 лв.
Спортна площадка	Няма АОС	46 x 20 м.	много лошо	41500 лв.
Спортна площадка	ЧОС	50 x 16 м.	лошо	33100 лв.
Люлин (19/24)				
Спортен терен - футболно игрище на трева	ЧОС	900 кв.м.	лошо	N/A
Спортен терен - футболно игрище	ЧОС - ФК "Люлин"	7070 кв.м.	добро	N/A
Спортна площадка смесена - волейбол, баскетбол, футбол	ЧОС	5670 кв.м.	много лошо	98500 лв.
Смесена спортна площадка: баскетбол-2 бр., волейбол-2бр.	N/A	2560 кв.м.	поносимо	71000 лв.
Спортен терен футболно игрище	N/A	1600 кв.м.	поносимо	4800 лв.
Спортна площадка, смесено - баскетбол и футбол	N/A	8600 кв.м.	поносимо	54300 лв.
Спортна площадка, смесено - баскетбол, волейбол, футбол	ЧОС	4945 кв.м.	добро	108500 лв.
Спортен терен - футболно игрище	ЧОС - ФК "Люлин"	10379 кв.м.	лошо	N/A
Спортна зала "Люлин" спортен комплекс	ЧОС - не се ползва	13884 кв.м.	много лошо	N/A
Спортен терен, игрище	ЧОС - ФК "Люлин"	5900 кв.м.	поносимо	N/A
Спортен терен, футболно игрище	ЧОС	450 кв.м.	поносимо	6000 лв.
Връбница (20/24)				
Игрище за футбол и баскетбол	ЧОС	34 x 22 м.	добро	N/A
Игрище за футбол и баскетбол	ЧОС	45 x 37 м.	добро	49200 лв.
Спортен терен - игрище	ЧОС	50 x 35 м.	поносимо	13600 лв.
Спортен терен - игрище за футбол	ЧОС	120 x 45 м.	добро	1500 лв.
Спортна площадка	N/A	15 x 15; 35 x 15 м.	поносимо	37000 лв.
Спортна площадка - в двора на 140-то СОУ	ПОС	65 x 125 м.	поносимо	183300 лв.
Спортна площадка - в двора на 74-то СОУ	ПОС	1750 кв.м.	поносимо	45500 лв.
Спортна площадка - в двора на 74-то СОУ	ПОС	15 x 30 м.	добро	N/A
Спортна площадка - в двора на 146-то СОУ	ПОС	71 x 38 м.	добро	62750 лв.
Спортна площадка - в двора на 175-то СОУ	ПОС	20 x 12 м.	добро	6300 лв.

Спортна площадка - в двора на 61-то СОУ	ПОС	70 x 70; 55 x 10 м.	поносимо	125050 лв.
Спортна площадка - в двора на 70-то СОУ	ПОС	40 x 20 м.	поносимо	26100 лв.
Спортна площадка - в двора на 62-то СОУ	ПОС	25 x 25 м.	поносимо	14050 лв.
Спортна площадка	„Спортна София 2000“ ЕАД	30 x 20; 30 x 20 м.	поносимо	32500 лв.
Спортна площадка	„Спортна София 2000“ ЕАД	3892 кв.м.	поносимо	1700 лв.
Нови Искър (21/24)				
Футболен терен	АОС	29725 кв.м.	добро	22300 лв.
Спортен терен	АОС	59040 кв.м.	поносимо	150000 лв.
Футболен терен	АОС	27540 кв.м.	поносимо	90600 лв.
Спортен терен	АОС	62000 кв.м.	поносимо	270000 лв.
Спортен терен	„Спортна София 2000“ ЕАД	17100 кв.м.	N/A	N/A
Футболен терен	АОС	7000 кв.м.	N/A	N/A
Ханбално игрище	АОС	1360 кв.м.	поносимо	44450 лв.
Спортен терен	АОС	11866 кв.м.	поносимо	100500 лв.
Физкултурен терен	АОС	12000 кв.м.	поносимо	91000 лв.
Физкултурен комплекс	АОС	27000 кв.м.	поносимо	14500 лв.
Спортен Комплекс	АОС	29757 кв.м.	N/A	N/A
Спортен терен	АОС	37850 кв.м.	поносимо	180500 лв.
Спортен терен	АОС	6897 кв.м.	поносимо	91000 лв.
Спортна площадка	АОС	573 кв.м.	поносимо	46500 лв.
Спортна площадка	АОС	3700 кв.м.	лошо	150000 лв.
Кремиковци (22/24)				
Спортна зала	ПОС	1800 кв.м.	много лошо	2500 лв.
Стадион	ПОС	30000 кв.м.	много лошо	N/A
Волейболно игрище	ПОС	620 кв.м.	добро	1200 лв.
Баскетболно игрище	ПОС	660 кв.м.	добро	1200 лв.
Футболно игрище	ПОС	6400 кв.м.	лошо	N/A
Стадион	ПОС - ФД „Спортист“ Кр-ци	16482 кв.м.	N/A	N/A
Спортна зала	ПОС - ФД „Спортист“ Кр-ци	813 кв.м.	N/A	N/A
Волейболно игрище	ПОС - ФД „Спортист“ Кр-ци	572 кв.м.	N/A	N/A
Хандбално игрище	ПОС - ФД „Спортист“ Кр-ци	1080 кв.м.	N/A	N/A
Плувен басейн	ПОС	1250 кв.м.	много лошо	N/A
Плувен басейн	ЧОС	2930 кв.м.	много лошо	N/A
Спортна площадка	ЧОС	1200 кв.м.	много лошо	N/A
Спортен комплекс	ПОС	46095 кв.м.	много лошо	N/A
Спортен комплекс	ПОС	29540 кв.м.	много лошо	N/A

Панчарево (23/24)				
Стадион	ПОС	17,954 дка	лошо	50000 лв.
Две спортни площадки	ПОС	1,487 дка	лошо	20000 лв.
Стадион	„Спортна София 2000“ ЕАД	26,870 дка	добро	N/A
Стадион	„Спортна София 2000“ ЕАД	10,309 дка	добро	N/A
Стадион	„Спортна София 2000“ ЕАД	45,520 дка	добро	N/A
Стадион	ПОС	10,940 дка	много лошо	65000 лв.
Стадион	ПОС	12,558 дка	много лошо	60000 лв.
Стадион	ПОС	26,000 дка	лошо	40000 лв.
Стадион	ПОС	14,550 дка	лошо	40000 лв.
Стадион	„Спортна София 2000“ ЕАД	32,000 дка	лошо	N/A
Банкя (24/24)				
Спортна площадка /баскетболно; волейболно игрище/	ПОС - отменен	40300 кв.м.	поносимо	N/A